Dyfarnu £20 miliwn i chwe phrosiect sy'n cysylltu pobl â threftadaeth naturiol

10/07/2025

School children visit the Birmingham Botanical Garden glasshouses. Credit: Irina Mackie.

O Sir Benfro yng Nghymru i Ogledd Swydd Lanark yn Yr Alban, mae ein rownd ddiweddaraf o grantiau'n hyrwyddo mynediad at fannau gwyrdd ar garreg drws cymunedau.

Nid yn unig y mae treftadaeth naturiol ffyniannus yn dda i'r amgylchedd, mae mynd allan ym myd natur hefyd yn gwella iechyd meddwl pobl. Y fantais ychwanegol yw, pan fyddwn yn fforio ein mannau gwyrdd lleol ac yn cymryd rhan mewn prosiectau byd natur, rydym yn meithrin cysylltiadau â'n cymuned hefyd.

Bydd y prosiectau ysbrydoledig a ariannwyd gennym yn ein cyfarfodydd pwyllgor ym mis Mehefin nid yn unig yn gwarchod yr amgylchedd ac yn achub treftadaeth, maent hefyd yn darparu cyfleoedd i bobl ddod at ei gilydd, gofalu am natur lle maen nhw'n byw a dysgu sgiliau newydd.

> “Mae pob un o’r prosiectau ysbrydoledig hyn... yn gweithio i hyrwyddo manteision lles lleoedd gwyrdd hanfodol i adfywio a meithrin dyfodol gwydn i bobl a’n hamgylchedd naturiol.””

Eilish McGuinness, Prif Weithredwr, Cronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol

Mynnwch gip ar y prosiectau diweddaraf rydym wedi'u hariannu

Nurturing Natural Connections, Gogledd Swydd Lanark

Rydym wedi dyfarnu £2.6m i Ymddiriedolaeth Natur Yr Alban i reoli mwy na 330 hectar o goetir brodorol, plannu dros 2,000 o goed a gwella dolydd blodau gwyllt a dyfrffyrdd yn Cumbernauld. Yn y broses, bydd y prosiect partneriaeth pum mlynedd hwn yn rhannu manteision lles mannau gwyrdd trefol gyda dros 6,000 o aelodau'r gymuned.

Nurturing Natural Connections. Credyd: Natalie Dunn.

Meddai Tracy Lambert, Rheolwr Prosiect Cumbernauld Living Landscape: “Er bod Cumbernauld yn gartref i fywyd gwyllt anhygoel, mae llawer ohono mewn cyflwr gwael ac nid yw llawer o bobl yn ymwybodol o’r harddwch sydd ar eu carreg drws. Ers dros 10 mlynedd, rydym wedi gweithio ochr yn ochr â chymunedau lleol i adfer ein mannau gwyrdd, ac rydym yn gyffrous i ddechrau ein pennod nesaf gyda Nurturing Natural Connections.”

Birmingham Botanical Gardens

Yng Ngorllewin Canolbarth Lloegr, rydym wedi dyfarnu £9 miliwn i gael y gymuned i gymryd rhan yn y gwaith o adfer t? gwydr rhestredig Gradd II* yr Ardd Fotaneg ac ailarddangos ei chasgliad byw o dros 30,000 o blanhigion.

Bydd y prosiect yn gwella mynediad i'r gerddi a'r casgliadau, ac mae'n disgwyl cynnwys dros 22,000 o bobl drwy ddigwyddiadau, gweithdai a chyfleoedd gwirfoddoli, yn ogystal â thrwy ystod o adnoddau ar-lein.

Credyd: Birmingham Botanical Gardens.

Meddai Sue Beardsmore, Cadeirydd Birmingham Botanical Gardens: "Wrth i ni agosáu at ein daucanmlwyddiant, gallwn nawr sicrhau bod modd i bawb ymchwilio, rhannu a mwynhau Birmingham Botanical Gardens, y Casgliad Byw unigryw a threftadaeth diriaethol ac anniriaethol y 'gofod gwyrdd gwyrthiol' hwn am y 200 mlynedd nesaf."

Cysylltiadau Tirwedd: Gogledd y Pennines, Swydd Durham

Rydym wedi dyfarnu £654,000 mewn arian datblygu cyn grant cyflwyno posibl o hyd at £9.35m i ganiatáu i Dirwedd Genedlaethol Gogledd y Pennines – Geoparc Byd-eang UNESCO – ddatblygu cynlluniau ar gyfer menter Cysylltiadau Tirwedd hir dymor.

Bydd y prosiect yn ailgysylltu cynefinoedd pwysig ac yn cefnogi 250 o ffermwyr i ehangu arferion sy'n llesol i fyd natur a hybu cynaladwyedd eu busnesau.

Bydd rhan o'n hariannu'n cael ei ddefnyddio ar gyfer cynllun grantiau bach i annog cymunedau lleol i ymgysylltu â'r ffermydd – am y tro cyntaf mewn rhai achosion.

Cysylltiadau Tirwedd: Gogledd y Pennines, Swydd Durham. Credyd: Joanne Coates.

Meddai Chris Woodley-Stewart, Cyfarwyddwr partneriaeth Tirwedd Genedlaethol Gogledd y Pennines: “Drwy weithio ar y cyd â grwpiau o ffermwyr, nid yn unig yr ydym yn cynyddu effaith ffermio gwerth natur uchel ar raddfa’r dirwedd, rydym hefyd yn rhannu sgiliau a phrofiad i ddatblygu sector ffermio cryfach a mwy cydnerth.”

Cysylltu cymunedau â mannau gwyrdd

Meddai Eilish McGuinness, Prif Weithredwr Cronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol: “Mae pob un o'r prosiectau ysbrydoledig hyn yn dangos ymrwymiad i gefnogi mwy o gynhwysiad, amrywiaeth a mynediad at fyd natur, ac mae pob un yn gweithio i hyrwyddo manteision lles mannau gwyrdd hanfodol i adfywio a meithrin dyfodol gwydn dros bobl a'n hamgylchedd naturiol.”

Gan ddod â chyfanswm y buddsoddiad i £20 miliwn, ymysg y prosiectau eraill yn y rownd ddiweddaraf hon o ddyfarniadau sy'n cysylltu pobl â natur ac yn diogelu treftadaeth adeiledig, mae:

- **Canolfan Bywyd Gwyllt Cymru, Sir Benfro:** £2.2m i wella hygyrchedd adeilad 30 oed, ei wneud yn ynni-effeithlon a chreu cyfleoedd i ymgysylltu â chynulleidfa ehangach.

- **Woodoaks Farm, Swydd Hertford**: £1.8m i drwsio ac ymestyn yr Ysgubor Ddu rhestredig Gradd II o'r 16eg ganrif, gan ei thrawsnewid yn hyb newydd i'r gymuned.

- **The Food Museum, Suffolk**: £3.9m i adfer tri adeilad hanesyddol, a fydd yn helpu'r amgueddfa i ddenu mwy o ymwelwyr. Bydd hefyd yn creu partneriaethau â chymunedau lleol i sicrhau bod ei rhaglen yn canolbwyntio ar faterion sy'n bwysig iddyn nhw.

Cael arian ar gyfer eich prosiect

Os oes gennych ddiddordeb mewn helpu pobl i gysylltu â threftadaeth naturiol, mynnwch ysbrydoliaeth trwy bori drwy ein prosiectau tirwedd, parciau a natur.

...ddordeb hefyd mewn ...

Jan Hogarth from the SCAMP Landscape Connections team and our Director for Scotland, Caroline Clark, in Powfoot with young 'Coastodians', Emily, Shane and Jack.

...dscape Connections project

Volunteers planting trees. Photo: Saoirse Clohessy.

Growing community connections with natural heritage

Mae Scottish Canals wedi derbyn £3.7m i greu canolfan sgiliau newydd ar lannau Camlas Forth a Clyde yn Falkirk. Credit: Kirsty Anderson.

Dyfarnu £43miliwn i helpu cymunedau i rannu sgiliau a dysgu gyda'i gilydd